

Projekt om tillgänglig vuxenutbildning

Vuxenutbildning för alla heter ett projekt som drivs av handikappförbunden.

Målsättningen är att all vuxenutbildning ska bli tillgänglig för personer med funktionshinder. Projektet försöker påverka politiker, skapa nätverk, anordna konferenser och ta fram informationsmaterial. På projektets hemsida www.hso.se/vuxenutbildning kan du hitta aktuell information och beställa eller ladda ned material.

Distansstudier via dator på Nätuniversitetet

Att studera via nätet med kan vara ett bra alternativ för hörselskadade.

Nätuniversitetet är ett annorlunda sätt att studera. Det är ett samarbete mellan 35 högskolor och universitet som gör det möjligt att göra det mesta hemifrån och utbudet växer ständigt. Det finns cirka 100 längre program och 2 600 kurser. En del kurser är helt nät- eller webbaserade, andra har ett antal träffar/föreläsningar per kurs. För vissa kurser krävs webbkamera.

Precis som i den vanliga högskolan så kostar det inget att studera utöver kurslitteraturen. Man har också rätt att söka studiemedel för nätstudier. Mer information finns på www.netuniversity.se.

Den som har ett funktionshinder har också möjlighet att få särskilt stöd, se www.studeramedfunktionshinder.nu.

Nybörjarkurs i TSS för vuxendöva

Wiks folkhögskola utanför Uppsala anordnar en nybörjarkurs i TSS, tecken som stöd. Kursen vänder sig till gravt hörselskadade och vuxendöva samt deras anhöriga och äger rum den 20-24 mars 2006. Undervisningen sker i internatform och kostnaden för helpension i en vecka är 500 kronor.

Uptagningsområdet är Uppsala, Stockholm, Västmanland och Gävleborgs län. Den som vill söka ska vända sig till hörselvården i sitt landsting som kan ge ytterligare information.

Mer information finns på www.wik.nu eller tfn 018-561080, fax 018-561054.

Högskolor dåliga på diskrimineringslagen

Lagen om likabehandling av studenter har funnits i över tre år, men kännedomen om lagen är dålig på högskolorna. Det visar en enkät som Handikappombudsmannen, HO, har gjort.

I HANDIKAPPOMBUDSMANNENS enkät har 39 högskolor och 20 enskilda utbildningsanordnare svarat på frågor om sitt arbete för att leva upp till likabehandlingslagen. Sämst var situationen bland de enskilda utbildningsanordnarna.

– Ett antal av dem saknar likabehandlingsplan och de kände inte heller till att de omfattas av lagen, säger Birgitta Mekibes, teknisk doktor och utredare vid HO:s tillgänglighetscenter.

Enskilda utbildningsanordnare är till exempel vissa lärosäten med utbildningar i teologi, musik eller design.

Större skolor har kommit längre

De större högskolorna har generellt sett kommit längre och alla utom två hade gjort en likabehandlingsplan när enkäten gjordes i början av året. Men många planer har brister och många högskolor missar att ta upp frågor som är viktiga för studenter med funktionshinder. Till exempel berör färre än hälften frågor om rekrytering och antagning ur ett funktionshinderperspektiv.

– Bara 18 procent tar upp frågan om tillgänglighet för funktionshindrade i samband med olika upphandlingar, säger Birgitta Mekibes

– Det finns också stora brister när det gäller att utbilda personal som har kontakt med studenterna, till exempel bibliotekarierna, vaktmästare, receptionister, säger Birgitta Mekibes.

Hon tycker att det största problemet är att utbildningsanordnarna i stor utsträckning förlitar sig på att kunna lösa problem vart efter de dyker upp istället för att arbeta förebyggande, vilket lagen kräver.

– Det gör att den funktionshindrade studenten drabbas eftersom det kan dröja innan problemet är löst och då blir det en tidsförskjutning för studenten som kanske riskerar att komma efter i studierna.

Birgitta Mekibes poängterar att det handlar om väldigt stora arbetsplatser

som berör många människor, totalt över 60 000 anställda och fler än 330 000 studenter, och att de måste bygga upp en kunskap i de här frågorna och även bättre utnyttja den kunskap som redan finns, till exempel hos högskolornas handikappsamordnare.

Hoppas på ökad medvetenhet

HO hoppas att enkäten ska leda till förbättringar och en ökad medvetenhet om vilka skyldigheter högskolorna har. Den har i alla fall gjort högskolorna uppmärksamma på deras skyldigheter.

En av de två statliga högskolor som inte hade gjort upp en plan var Kungliga musikhögskolan i Stockholm, men en kort tid efter att enkäten var inlämnad hade skolan färdigställt en plan.

Den andra var högskolan i Kristianstad.

– Arbetet med att ta fram en likabehandlingsplan pågår och vi hoppas att kunna presentera den under hösten, säger Lhena Revhult, samordnare för studenter med funktionshinder vid högskolan i Kristianstad.

Bland de enskilda utbildningsanordnarna var det endast sju av 20 som uppgav att de har en färdig likabehandlingsplan.

Av de 13 som saknade plan uppgav fyra de inte avsåg att ta fram någon plan och två svarade inte på frågan.

– Det är tydligt att lagkravet inte har nått fram till alla enskilda utbildningsanordnare, konstatar Birgitta Mekibes.

Enkäten visar att såväl högskolorna som de enskilda utbildningsanordnarna behöver mer stöd i sitt arbete. HO kommer därför i samarbete med den nya myndigheten för handikappolitisk samordning att regelbundet följa högskolorna i deras arbete med likabehandlingslagen.

Stefan Andersson

Fotnot: HO har sammanställt en broschyr om lagen som heter "Studier i sikte", den kan beställas från HO 08-20 17 70 eller laddas ned från hemsidan www.ho.se.

ILLUSTRATION: CHRISTINA ANDERSSON

Lagen om likabehandling i högskolan

- Syftet är att motverka diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning och funktionshinder.
- Den gäller både om man har ett eget funktionshinder och om man har anknytning till en person med funktionshinder.
- Lagen omfattar bland annat frågor om: tillträde till utbildning (till exempel antagningsprov), examination, trakasserier och studieuppehåll.
- Skolan ska arbeta förebyggande, till exempel ska information som skickas ut inte förutsätta att alla blivande studenter är utan funktionshinder. Varje år ska skolan göra en åtgärdsplan.
- Student eller sökande som upplever sig diskriminerad kan ta kontakt med Handikappombudsmannen för råd och stöd.

FAKTA

Funktionshindrade mest utsatta

Varannan person med funktionshinder upplever sig bli diskriminerad. Det visar en enkät som HO har gjort.

Orsaken till utsattheten är bristande tillgänglighet i samhället.

– Det här visar återigen på behovet av att tillgänglighet omfattas av diskrimineringslagstiftningen, säger Lars Lööv, HO.

Enligt enkäten upplever sig funktionshindrade bli diskriminerade i många vardagliga situationer. De flesta upplevelser av

diskriminering sker i arbetslivet.

Kvinnor känner sig i högre grad diskriminerade än män och yngre upplever sig mer diskriminerade än äldre.

– Det blir tydligt att kvinnor med funktionshinder är dubbelt utsatta, både på grund av kön och funktionshinder, säger Lars Lööv.

Nästan hälften av de som svarat upplever att diskrimineringen handlar om att få nedsatt kommentarer och man blir retad mobbad och förlöjligad.